

**Ομιλία Μητροπολίτου Σελευκείας Θεοδώρου,
εκπροσώπου της Α. Θ. Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου
κ.κ. Βαρθολομαίου,
κατά την Θεία Λειτουργία
της εορτής της Κοιμήσεως της Θεοτόκου
(Ι. Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή Παναγίας
Οδηγητρίας Μοιρών Κρήτης, 15 Αυγούστου 2026)**

Χαρμόσυνος και φωταυγής αύτη η κλητή και αγία ημέρα της Ενδόξου Κοιμήσεως και της εις ουρανούς Μεταστάσεως της Υπεραγίας Δεσποίνης ημών Θεοτόκου και αειπαρθένου Μαρίας, στην οποία μετέχουμε άπαντες ως ευλαβείς προσκυνητές και πανηγυριστές της Κυρίας Θεοτόκου, της ενταύθα επονομαζομένης Οδηγητρίας.

Εν πρώτοις, κομίζω προς μεν τον Σεβ. Μητροπολίτην Γορτύνης και Αρκαδίας κ. Μακάριον τον αδελφικόν ασπασμόν του Παναγιωτάτου Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, προς δε υμάς, άγιε Ηγούμενε, σεβαστέ μοι Γέροντα Παρθένιε, την περί υμάς λίαν ευλογημένη αδελφότητα και άπαντας τους ευλαβείς χριστιανούς, πάλιν και πολλάκις την σεπτή ευχή και την πατρική ευλογία του Προσκυνητού ημών Αυθέντου, του σεπτού Προκαθημένου της Ορθοδοξίας, ο Οποίος χαίρει ιδιαιτέρως με την πνευματική προκοπή της αδελφότητος και εύχεται αυτή να ακμάζει πάντοτε κατά Θεόν, αδιαλείπτως προσευχόμενη, κατά

τον απόστολο Παύλο, υπέρ πάσης ψυχής. Οι μοναστικές αδελφότητες αποτελούν πολύτιμους συγκυρηναίους στο σταυροαναστάσιμο έργο της Μητρός Εκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, αλλά και πνεύμονες πνευματικής όασης, πρωτίστως με την αδιάλειπτη προσευχητική τους διακονία και διακηρύσσοντας με το βίωμά τους το μήνυμα της ενότητας, της ειρήνης και της καταλλαγής ανά τον κόσμο, της εν Χριστώ ζωής, της άκρας ταπεινώσεως.

Κάθε χρόνο, η καρδιά του καλοκαιριού χτυπά στον ρυθμό αυτής της μεγάλης γιορτής. Η Ορθόδοξη Εκκλησία μας βιώνει μία από τις σπουδαιότερες γιορτές της, την Κοίμηση της Υπεραγίας Θεοτόκου. Η ημέρα αυτή, που ο λαός μας ονομάζει με πολλή αγάπη «Πάσχα του Καλοκαιριού», αποτελεί ημέρα γεμάτη φως, ελπίδα και μια βαθιά συγκίνηση. Και στο κέντρο αυτής της γιορτής, στέκεται ένα πρόσωπο τόσο οικείο, τόσο αγαπητό σε κάθε ψυχή: το πρόσωπο της Μητέρας μας, της Παναγίας.

Σήμερα δεν γιορτάζουμε ένα θάνατο. Η λέξη «Κοίμηση» από μόνη της μας το αποκαλύπτει: δεν μιλάμε για έναν οριστικό θάνατο, αλλά για έναν ειρηνικό ύπνο, μετά τον οποίο ακολουθεί το ξύπνημα στην αιώνια ζωή. Γιορτάζουμε το γεγονός ότι ο θάνατος, ο εχθρός του ανθρώπου, έχει ηττηθεί. Και η πρώτη που γεύτηκε ολοκληρωτικά αυτή τη νίκη, μετά τον Χριστό, ήταν η Μητέρα Του.

Τί γνωρίζουμε για την Παναγία; Πολλές φορές, ίσως από συνήθεια, την αντιμετωπίζουμε ως μια μορφή απόμακρη, σχεδόν εξωπραγματική, κλεισμένη σε μια εικόνα. Όμως, η πίστη μας τονίζει με κάθε τρόπο την ανθρώπινη φύση της. Η Παναγία ήταν, πρώτα και πάνω απ' όλα, ένας αληθινός άνθρωπος. Μια νέα γυναίκα από τη Ναζαρέτ, με όνειρα, προσδοκίες, ίσως και ανθρώπινους δισταγμούς.

Και όμως, αυτή η ταπεινή γυναίκα έμελλε να γίνει το σημείο όπου η ιστορία του κόσμου θα άλλαζε για πάντα. Γιατί συνέβη αυτό; Διότι την πιο κρίσιμη στιγμή, είπε το πιο καθοριστικό «Ναι» στην πρόσκληση του Θεού. Όταν ο Αρχάγγελος Γαβριήλ της ανήγγειλε το σχέδιο του Θεού, εκείνη, με απόλυτη ελευθερία, ταπείνωση και εμπιστοσύνη, απάντησε: «Ίδού, ή δούλη Κυρίου· γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου» (Λκ 1:38). Δηλαδή, «Είμαι στη διάθεση του Κυρίου, ας γίνει σε μένα το θέλημά Του».

Ας το σκεφτούμε αυτό για μια στιγμή. Ο Θεός, ο Δημιουργός των πάντων, δεν παραβιάζει ποτέ την ελευθερία μας. Στέκεται με σεβασμό μπροστά στην πόρτα της καρδιάς μας και περιμένει τη δική μας συγκατάθεση. Η Παναγία αποτελεί την ελεύθερη και τέλεια απάντηση ολόκληρης της ανθρωπότητας στην αγάπη του Θεού. Δεν είναι τυχαίο που ένας μεγάλος Πατέρας της Εκκλησίας, ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς, την ονόμασε «τό μεθόριον κτιστῆς καί ἀκτίστου φύσεως» (Ομιλία εἰς τὴν Κοίμησιν), δηλαδή το

σύνορο, η γέφυρα που ένωσε οριστικά τον κτιστό, υλικό κόσμο με τον άκτιστο, πνευματικό κόσμο του Θεού.

Αυτή η ταπείνωση και η απόλυτη εμπιστοσύνη στον Θεό τη συνόδευσαν σε όλη της τη ζωή. Από τη φάτνη της Βηθλεέμ και τη φυγή στην Αίγυπτο μέχρι τον Γολγοθά, όπου είδε τον Υιό της να πεθαίνει πάνω στον Σταυρό. Έζησε τον ανθρώπινο πόνο στην πιο ακραία του μορφή, χωρίς όμως ποτέ να χάσει την πίστη και την ελπίδα της. Ήξερε ότι ο δρόμος του Θεού, ακόμα κι όταν περνάει μέσα από το σκοτάδι, οδηγεί πάντα στο φως.

Έτσι φτάνουμε στην Κοίμησή της. Η παράδοση της Εκκλησίας μας περιγράφει ένα γεγονός συγκλονιστικό. Μας λέει ότι, όταν έφτασε η στιγμή της επίγειας ζωής της να τελειώσει, οι Απόστολοι, που βρίσκονταν στα πέρατα του κόσμου, μεταφέρθηκαν θαυματουργικά στην Ιερουσαλήμ για να την αποχαιρετήσουν. Και το αποκορύφωμα: ο ίδιος ο Χριστός, ο Υιός της, ήρθε από τους ουρανούς για να παραλάβει στα χέρια Του την αγία της ψυχή. Αυτή η εικόνα μας διδάσκει ότι ο θάνατος για τον πιστό άνθρωπο δεν είναι ένα τέλος στο σκοτάδι, αλλά μια επιστροφή στην πατρική αγκαλιά, μια συνάντηση με τον ίδιο τον Χριστό.

Όταν τρεις ημέρες αργότερα οι Απόστολοι άνοιξαν τον τάφο της, το σώμα της δεν ήταν εκεί. Ο Χριστός δεν επέτρεψε το σώμα που Τον γέννησε να γνωρίσει τη φθορά. Την ανέστησε και την

πήρε μαζί Του στους ουρανούς, ψυχή και σώμα. Αυτό το γεγονός, η «Μετάσταση» της Θεοτόκου, μετατρέπει τη σημερινή γιορτή από απλή ανάμνηση σε ένα παράθυρο προς το δικό μας μέλλον. Γίνεται μια προφητεία για τα έσχατα της Εκκλησίας μας.

Η Μετάσταση της Παναγίας είναι η ζωντανή απόδειξη και η εγγύηση της δικής μας ανάστασης. Μας δείχνει τον τελικό μας προορισμό. Η Παναγία είναι ο πρώτος καρπός της Βασιλείας του Θεού, η πρόγευση της δόξας που περιμένει κάθε πιστό. Όπως πολύ εύστοχα τονίζει ο θεολόγος του προηγούμενου αιώνα, π. Αλέξανδρος Σμέμαν (*For the Life of the World*), η γιορτή της Κοιμήσεως είναι μια γιορτή απόλυτης χαράς και ελπίδας, που διακηρύσσει ότι η ανθρώπινη ζωή δεν είναι ένα ταξίδι προς το μηδέν, αλλά έχει αιώνιο νόημα και προορισμό.

Πόσο αναγκαίο είναι αυτό το μήνυμα για τον σημερινό κόσμο! Ζούμε σε μια κοινωνία που συχνά κυριαρχείται από τον φόβο του τέλους. Ο πολιτισμός μας προσπαθεί να αγνοήσει τον θάνατο, ωθώντας μας σε μια αγωνιώδη αναζήτηση της πρόσκαιρης ευχαρίστησης, σαν να θέλουμε να ξεχάσουμε την υπαρξιακή μας αγωνία. Αυτό όμως γεννά μόνο περισσότερο άγχος, μοναξιά και φόβο μπροστά στη φθορά του χρόνου.

Η Παναγία μάς προτείνει έναν άλλο δρόμο. Μια ζωή που δεν θεμελιώνεται στο ατομικό συμφέρον, αλλά στην αγάπη και την προσφορά. Μια τέτοια ζωή δεν φοβάται το τέλος, γιατί το τέλος

είναι απλώς μια μετάβαση στη μεγαλύτερη Αγάπη. Όπως έλεγε με απλότητα ο Άγιος Πορφύριος ο Καυσοκαλυβίτης (*Βίος και Λόγοι*), η Παναγία είναι η μεγάλη παρηγοριά μας μέσα στις δυσκολίες του κόσμου. Είναι το καταφύγιο των θλιμμένων, η ελπίδα των απελπισμένων, η γιατρός των ψυχών και των σωμάτων.

Στον σύγχρονο κόσμο της αποξένωσης, όπου οι άνθρωποι νιώθουμε πιο μόνοι από ποτέ μέσα σε εκατομμύρια συνανθρώπους, η θεολογία της Εκκλησίας μάς δίνει μια βαθιά απάντηση. Ο σπουδαίος θεολόγος του αιώνα μας, ο Μητροπολίτης Περγάμου Ιωάννης Ζηζιούλας, μας υπενθύμισε ότι ο άνθρωπος δεν είναι ένα απομονωμένο «άτομο», αλλά ένα «πρόσωπο» που υπάρχει και νοηματοδοτείται μόνο «εν σχέσει», μόνο μέσα στην κοινωνία και την αγάπη με τους άλλους και με τον Θεό. Η Παναγία είναι η κατ' εξοχήν απόδειξη αυτού. Έγινε το πρόσωπο που βίωσε την απόλυτη σχέση, την απόλυτη κοινωνία με τον Θεό. Ως Μητέρα της Εκκλησίας, γίνεται το κέντρο που μας ενώνει, που μετατρέπει τα απομονωμένα άτομα σε μια κοινότητα προσώπων, σε μια οικογένεια. Γι' αυτό και οι πανηγύρεις της έχουν αυτόν τον μοναδικό χαρακτήρα της ενότητας και της χαράς. Γιατί μπροστά στη Μητέρα, το «άτομο» γίνεται «πρόσωπο» και η μοναξιά γίνεται κοινωνία.

Μέσα από αυτή την άκρα ταπείνωση της Παναγίας και την πνευματική ενότητα που Εκείνη μας προσφέρει, αναδεικνύεται περίτραπενα η αδιαπραγμάτευτη αξία του ανθρώπινου προσώπου. Ο κάθε άνθρωπος ανεξαιρέτως αποτελεί ιερή, μοναδική και ανεπανάληπτη εικόνα του Χριστού, ένα έμψυχο ιερό που απαιτεί τον απόλυτο σεβασμό και πρέπει δικαιωµατικά να απολαµβάνει την τιμή και την αποδοχή του συνανθρώπου του. Σε μια εποχή όπου η ύπαρξη συχνά ευτελίζεται στον βωμό της ατοµικότητας, καλούµαστε να ζούµε έµπρακτα µε αρετές, αποβάλλοντας τα πάθη, τον εγωισµό και τις κακίες που διχάζουν και δηλητηριάζουν τις σχέσεις µας. Είναι επιτακτική ανάγκη, αντλώντας έµπνευση από το καθαρό ήθος της Θεοτόκου, να σταθούµε σθεναρά αλλά και διακριτικά απέναντι στις κατάφωρες αδικίες που κατακλύζουν τον κόσµο µας.

Με πόνο ψυχής, δυστυχώς, βλέπουµε από καιρού εις καιρόν, σε διάφορα σηµεία της χώρας µας, ακόµα και σε τούτο τον ιδιαίτερος ευλογηµένο τόπο των Αστερουσίων µε την τόσο υψηλή του πνευματική ιστορία και πολιτιστική παράδοση, την ιερότητα της ζωής να καταπατάται βάνανυσα, φτάνοντας συχνά στο έσχατο, αποτρόπαιο και τραγικό σηµείο της βίαιης αφαίρεσης της ανθρώπινης ζωής, και µάλιστα µε αφορμή την παράνοµη καταπάτηση αγροτεµαχίων, την χρησικτησία, την εκδίπλωση παραβατικών συµπεριφορών και την επικράτηση του δικαίου του

ισχυρού έναντι της κοινωνικής ειρήνης και των συστατικών αρχών της αλληλεγγύης και της συνύπαρξης που αποτελούν τις εκ των ων ουκ άνευ προϋποθέσεις ομαλότητας και κοινωνικής συνοχής.

Η Παναγία, ως φιλόστοργη Μητέρα όλων μας, μας καλεί σιωπηλά αλλά δυναμικά να προστατεύσουμε κάθε ζωή ως το πολυτιμότερο δώρο του Δημιουργού, προτάσσοντας διαρκώς την αγάπη, την ειρήνη και τον αλληλοσεβασμό έναντι του μίσους, της βίας και της φθοράς. Σε αυτό το κάλεσμα σεβασμού συμπεριλαμβάνεται οργανικά και η προστασία ολόκληρης της δημιουργίας, της γης, της φύσης και του περιβάλλοντός μας. Ο άνθρωπος που ασκείται αληθινά στις αρετές και ζει με πνεύμα ταπείνωσης, δεν στέκεται απέναντι στη φύση ως κυρίαρχος ή καταστροφέας, αλλά είναι πλήρως εναρμονισμένος μαζί της. Αναγνωρίζοντας το αποτύπωμα του Θεού στο κάθε τι, ζει σε βαθιά αρμονία με τη δημιουργία, καθιστάμενος στοργικός φύλακας και ειρηνικός οικονόμος της Κτίσης, η οποία μας φιλοξενεί.

Πόσο επίκαιρο άραγε τυγχάνει το μήνυμα τούτο, αν αναλογιστούμε τα τραγικά γεγονότα που πριν από λίγες ημέρες έλαβαν χώρα σε όμορες της Μεσαράς περιοχές στο Νότιο Ρέθυμνο, λόγω των καταστρεπτικών πυρκαγιών με ανθρώπινα, μάλιστα, θύματα, που έπεσαν την ώρα του καθήκοντος με

ηρωισμό και αυτοθυσία, υποστασιοποιώντας με τίμημα την ίδια τη ζωή τους το γνήσιο θυσιαστικό κρητικό ήθος για την προστασία των συνανθρώπων τους και του φυσικού περιβάλλοντος.

Αγαπητοί μου,

Η γιορτή της Κοιμήσεως είναι μια διακήρυξη νίκης της ζωής. Μας φανερώνει το μεγαλείο του ανθρώπου που εμπιστεύεται τον εαυτό του στον Θεό και μας δείχνει τον δικό μας τελικό προορισμό: την αιώνια κοινωνία με τον Χριστό.

Ας στρέψουμε, λοιπόν, σήμερα την καρδιά και τη σκέψη μας στην Παναγία Μητέρα μας. Ας της εμπιστευθούμε τις ελπίδες, τις αγωνίες, τις χαρές και τις λύπες μας. Ας την παρακαλέσουμε να μεσιτεύει για εμάς και να μας οδηγεί με ασφάλεια στον Υιό της, ώστε και η δική μας πορεία σε αυτή τη ζωή να καταλήξει σε έναν ειρηνικό ύπνο και ένα χαρούμενο ξύπνημα στην αγκαλιά του Θεού. Με αφορμή, λοιπόν, την λαμπρά εορτή της Κοιμήσεώς Της, ο Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης, από τη γενέτειρά Του Ίμβρο, εύχεται ολοκάρδια η Υπεραγία Θεοτόκος να αποτελεί το διαρκές θεμέλιο της ενότητας για την Εκκλησία, την Αδελφότητα της πανηγυρίζουσας Πατριαρχικής και Σταυροπηγιακής Μονής Οδηγήτριας Αστερουσίων και ολόκληρο τον κόσμο, διαλύοντας τις διαιρέσεις και εμπνέοντάς μας να πορευόμαστε πάντοτε μονιασμένοι εν Χριστώ.

Χρόνια πολλά, παναγιοσκέπαστα και ευλογημένα σε όλους,
ιδιαιτέρως δε στους εορτάζοντες και τις εορτάζουσες!!!

Η σωστική χάρη της Υπεραγίας Θεοτόκου να είναι πάντοτε
μαζί μας. Αμήν.